

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 723 02 Gyakorló ápoló

2021. október 06.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábrián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

6 pont

Nevezzen meg a peritonitis jellegzetes tünetei közül hatot!

- *kezdetben a kiváltó okra jellemző, később az egész hasra kiterjedő fájdalom*
- *izomvédekezés*
- *hasi nyomásérzékenység*
- *hányinger, hányás*
- *csuklás*
- *tachycardia*
- *tachypnoe*
- *gyenge bélhangok, vagy néma has*
- *később sokk tünetei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

3 pont

Húzza alá az alábbiak közül a helyes megállapításokat!

- A mentési lánc elemei sorrendben: felismerés, segélykérés, elsősegélynyújtás, mentőellátás, szállítás, intézményi ellátás.
- 1000 V-nál magasabb feszültségű áramkörből csak alkalmi eszközökkel kísérrelhetjük meg a sérült mentését.
- Tűz- és robbanásveszély esetén csak védőfelszerelésben lehet a helyszínt megközelíteni, ezért szakemberek bevonása szükséges.
- A sérült kimentése a veszélyzónából csak akkor lehetséges, ha az elsősegélynyújtó közben saját magát nem veszélyezteti.
- Az eszméletlen beteg kontaktusba nem vonható, csak fájdalomingerekre reagál, izomzata tónustalan.
- A sérült/beteg részletes vizsgálatának célja az életveszély felismerése, valamint az azonnali beavatkozás szükségességének felmérése.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

3.*

3 pont

Ismertesse a pulzoximetriás vizsgálat lényegét!

A pulzoximetria a beteg oxigenizáltságának megítélésére szolgáló non-invazív eszközös vizsgálat, amelynek segítségével meghatározható az artériás vér vörösvértestjeiben lévő hemoglobin oxigéntelítettsége.

4.*

9 pont

Sorolja fel a legfontosabb ápolási teendőket hányinger, hányás esetén! Írjon kilencet!

- *Hányinger esetén vesetálat adunk a beteg kezébe.*
- *Védjük a beteg ágyneműjét, ruházatát.*
- *Amennyiben a beteg felültethető, felültetjük, a fekvő beteget oldalra fordítjuk.*
- *A beteggel maradunk, nyugalomba helyezzük, megnyugtatjuk.*
- *A hányást követően a beteg arcát, száját papírvattával letöröljük.*
- *A beteg száját kiöblítettjük.*
- *Szennyeződés esetén a ruházatot, ágyneműt kicseréljük.*
- *Ellenőrizzük a vitális paramétereket.*
- *Elvégezzük a hányadék megfigyelését.*
- *Folyadékpótlásra ösztönözzük, vagy ebben szükség szerint segítjük a beteget.*
- *Az elvégzett tevékenységet, a megfigyelés eredményeit dokumentáljuk.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.

6 pont

Hasonlítsa össze a szívbillentyűket a megadott szempontok szerint! Töltse ki a táblázatot!

Szempont	Vitorlás billentyű	Zsebes billentyű
Elhelyezkedése	<i>a pitvarok és a kamrák között</i>	<i>a kamrákból kiinduló nagyerek kezdeti szakaszán</i>
Felépítése/részei	<i>vitorla, ínhúrok, szemölcsizmok</i>	<i>hártyás lemezből álló három zsebszerű tasak</i>
A vér áramlása a billentyű nyitott helyzetében (Honnan, hová?)	<i>pitvarokból a kamrákba</i>	<i>kamrákból a nagyerekbe (aorta, truncus pulmonalis)</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.*

8 pont

Írja le az időskorú emberek étrendjének összeállítása során figyelembe veendő szempontokat! Írjon nyolcat!

- *napi többszöri, kisebb étkezés biztosítása*
- *könnyebben emészthető táplálékok adása*
- *bélmotilitást serkentő, rostban gazdag táplálékok biztosítása*
- *a bélflóra épségben tartására fermentált tejkészítmények adása*
- *a tej- és tejtermékek mennyiségének növelése*
- *az étrend legyen zsírban szegényebb, vitaminban gazdagabb*
- *szív-érrendszeri betegség jelenléte esetén nátriumszegény diéta, káliumban-, magnéziumban gazdag étrend*
- *osteoporosis esetén bő fehérjebevitel és kalciumban gazdag étrend*
- *a puffasztó hatású káposztafélék kiiktatása*
- *fokozottan ügyelni kell arra, hogy az idős ember el is fogyassza az ételt, ehhez igényeiket jobban figyelembe kell venni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.

8 pont

Csoportosítsa az alábbi gyógyászati segédeszközöket a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. szoba WC
2. járógép
3. protézis
4. harisnyafelhúzó
5. könyökmankó
6. kerekesszék
7. fűző
8. hallókészülék

Testközeleli gyógyászati segédeszköz: ...2., 3., 7., 8....

Testtávolsági gyógyászati segédeszköz: ...1., 4., 5., 6....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

8.

5 pont

Párosítsa a légzésfunkciós vizsgálattal kapcsolatos szakkifejezéseket a jelentésükkel! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

- A. Vitálkapacitás (VC)
- B. Légzési térfogat (RV_T)
- C. Reziduális térfogat (RV)
- D. Kilégzési tartalék (ER)
- E. Forszírozott kilégzési térfogat (FEV)

1. A légzési térfogat, valamint a be- és kilégzési tartalék összege.
2. Teljes kilégzés után a tüdőben maradó levegő mennyisége.
3. Maximális belégzés után, a kilégzést erőltetve az 1 másodperc alatt kilélegzett levegő mennyisége.
4. A nyugalomban be-, illetve kilélegzett levegő térfogata.
5. A normális kilégzést követően maximálisan kilélegzett levegő mennyisége.

A.–...**1**..., B.–...**4**..., C.–...**2**..., D.–...**5**..., E.–...**3**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

3 pont

Húzza alá a fertőző beteg ápolására vonatkozó helyes állításokat!

- Kohorsz izoláció esetén az ugyanazon kórokozóval fertőzött betegek azonos kórteremben kerülnek elhelyezésre, és az osztályon fekvő többi beteggel közös mosdót használnak.
- Az egészségügyi dolgozó számára minden esetben kötelező steril gumikesztyű használata a beteg ápolása, ellátása során.
- A betegszobában hordott védőruházatot a szoba elhagyása előtt le kell venni.
- A szennyeződött textil védőruházatot, a betegek ágyneműjét, törölközőit, hálóruháit veszélyes, fertőző anyagok gyűjtésére szolgáló műanyag zsákokban kell gyűjteni.
- A fertőző beteg vizsgálatát a kórteremben kell végezni. Ha ez nem lehetséges, akkor utolsóként kerüljön sorra, hogy a szükséges fertőtlenítést el lehessen végezni.
- A fertőző betegek kórtermében minden nap zárófertőtlenítést kell végezni.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

10.

3 pont

Sorolja fel a csontvelő-mintavétel lehetséges helyeit!

- *szegycsont*
- *csípőtarék*
- *sípcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.

8 pont

Ismertesse a vegetatív idegrendszer hatását az alábbi szervek működésére! Egészítse ki a táblázatot!

Szerv	Szimpatikus hatás	Paraszimpatikus hatás
verejtékmirigyek	fokozott elválasztás	nincs
szív	<i>fokozott működés</i>	<i>csökkent működés</i>
gyomor- bélrendszer	<i>csökkent működés</i>	<i>fokozott működés</i>
pupilla	<i>tágul</i>	<i>szűkül</i>
hörgők	<i>tágulnak</i>	<i>szűkülnek</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.*

3 pont

Írjon le a haldokló beteg ellátásának fő ápolási célkitűzései közül hármat!

- *a beteg kényelemérzetének, jó közérzetének elősegítése*
- *a fájdalom csökkentése, megszüntetése*
- *a gyakran kialakuló és szorongást keltő izolációs érzés oldása*
- *a megfelelő érzelmi légkör biztosítása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.

3 pont

Húzza alá az alábbiak közül a helytelen állításokat!

- Ellenjavallt a helyi érzéstelenítés, ha helyi fertőzés zajlik az érzéstelenítő beadási helyén.
- A spinális anesztézia az általános érzéstelenítés egyik formája.
- Aktív drénezésnél a váladékot a sebüregbe helyezett csíkok, tamponok, csövecskék vezetik el.
- Sürgős, életmentő műtétek esetén csak azokat a műtéti előkészítési műveleteket kell elvégezni, amelyek a mielőbbi műtét kivitelezését segítik.
- Amennyiben szükséges a műtéti terület borotválása, azt a műtét előtt közvetlenül, a műtőben végzik el.
- A műtő területére csak zsiliprendszeren keresztül lehet belépni.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén nem adható pont!)

14.*

10 pont

Rendszerezze az egészségi állapotot meghatározó tényezőket! Töltse ki az alábbi táblázatot két-két tényező megnevezésével!

Adottságok	Szociális/ gazdasági tényezők	Környezet	Életmód	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés
<ul style="list-style-type: none"> - <i>genetikai tényezők</i> - <i>nem</i> - <i>életkor</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>szegénység</i> - <i>munka-nélküliség</i> - <i>szociális kirekesztettség</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>levegő minősége</i> - <i>lakáshelyzet</i> - <i>vízminőség</i> - <i>szociális környezet</i> - <i>gazdasági környezet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>dohányzás</i> - <i>alkohol-fogyasztás</i> - <i>táplálkozás</i> - <i>fizikai aktivitás</i> - <i>drogok</i> - <i>szexuális magatartás</i> - <i>stressz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>oktatás</i> - <i>egészségügyi ellátás</i> - <i>szociális szolgáltatások</i> - <i>közlekedés</i> - <i>szabadidő</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.

8 pont

Csoportosítsa a nevelői attitűdök jellemzőit! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. Az ilyen légkörben nevelkedett gyermek általában önértékelési zavarokkal küzd, agressziós késztetési kifelé (pl. barátok, állatok irányában) nyilvánulnak meg.
2. Ennél a nevelői attitűdnél a gyermek az őt ért ingereknek, hatásoknak aktív alakítója. Soha nem kételkedik a szülők szeretetében, de nem is érzi tehernek azt.
3. Büntetésközpontú, szabálycentrikus nevelési stílus.
4. A szülő a gyermek érzelmi igényeit nem elégíti ki, a fizikai szükségleteire gépiesen reagál.
5. Túlvédő, oltalmazó, birtokló nevelési attitűd.
6. Az ilyen szülő-gyermek kapcsolatot az őszinteség, nyíltság, a bizalom jellemzi.
7. A gyermekkel érzelmileg nem törődnek, nincsenek szabályok (büntetés sem), nincs valódi kommunikáció a szülő és a gyermek között.
8. Az ilyen légkörben nevelkedett gyermek mindig nett, tiszta, a felnőttekkel szemben udvarias, jól nevelt, állandóan megfelelési kényszerrel küzd. Társai között félénk, visszahúzódó.

Hideg-korlátozó nevelői attitűd: ...**3.**, **4.**...

Hideg-engedékeny nevelői attitűd: ...**1.**, **7.**...

Meleg-korlátozó nevelői attitűd: ...**5.**, **8.**...

Meleg-engedékeny nevelői attitűd: ...**2.**, **6.**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

16.

5 pont

Nevezze meg a védőoltások csoportjait alkalmazásuk szerint!

- *életkorhoz kötött kötelező védőoltások*
- *megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások*
- *megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető védőoltások*
- *külföldi utakkal kapcsolatos védőoltások*
- *munkakörhöz kapcsolódó védőoltások*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.*

9 pont

Ismertesse a mágneses rezonanciavizsgálatot az alábbi szempontok szerint!

A mágneses rezonanciavizsgálat (MR-vizsgálat) lényege, fizikai alapjai:

A beteget egy elektromágneses csőbe helyezik, majd pulzáló rádióhullámok hatására a test szövetei rádiójeleket bocsáthatnak ki, amelyeket képpé alakít a berendezés.

MR-vizsgálat kontraindikációi: Írjon kettőt!

- *pacemaker (kivétel: MRI-kompatibilis pacemaker viselése)*
- *fémkapocs, klip, szívbillentyű, stent*
- *nem mágnesezhető protézis*
- *egyéb mozgatható, mágnesezhető beültetett eszköz*

A beteg előkészítésének ápolói feladatai: Írjon ötöt!

- *betegtájékoztató (a vizsgálat szükségessége, helye, ideje, menete) a kompetenciahatárok betartásával*
- *pszichés vezetés (a beteg megnyugtató)*
- *fém tárgyak eltávolítása (pl. óra, lánc)*
- *füldugó/fülvédő biztosítása*
- *betegtájékoztató az elvárásokról, teendőkről (nem mozoghat a vizsgálat alatt)*
- *beleegyező nyilatkozat meglétének ellenőrzése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)